

La connexió saudita

“Tant la Casa Blanca, com l'administració de l'aviació federal, com l'FBI han negat que hi haguera hagut vols el dia 13 de març, i afirmaven que el primer vol fou el dia 14”

L'Informe de la Comissió de l'11-S és excel·lent, pel que fa a la detecció de les negligències del Govern per prevenir els atacs de Nova York i Washington. La poca comprensió que demostra pel que fa a alguns detalls, però, no és gens tranquil·litzadora. Parle, per exemple, de la qüestió de l'Aràbia Saudita, de la qual diu, en una exposició evidentment incompleta, que és “una aliada problemàtica a l'hora de combatre l'extremisme islàmic”.

Potser el més cridaner, però, és la conclusió que apareix a l'informe, on afirmen que el jurat “no ha trobat proves que el Govern saudita, com a institució, o els seus membres, individualment”, hagen ajudat a finançar Al-Qaida. Sí que diu que alguns simpatitzants saudites poderosos, andònims, i algunes societats benèfiques saudites van enviar diners al grup terrorista. El que no explica l'informe, i és un greu error, és la quantitat d'informes i d'investigacions previs que estableixen fins a quin punt moltes de les societats sospitoses que citen els Estats Units són controlades directament pel Govern saudita, o per algun dels seus membres.

L'Informe no esmenta, per exemple, un estudi d'octubre del 2002, fet pel Consell de Relacions Exteriors, que arriba a unes conclusions totalment contràries, quant al paper de les societats saudites, i que explica que “els membres del Govern saudita han fet l'orni davant del problema”. El jurat de l'11-S també deixa passar una oportunitat per explorar millor un cop de la intel·ligència del 2002, quan els agents americans a Bòsnia van recuperar informàticament arxius de l'anomenada Cadena Daurada, un dels primers grups de suport financer de Bin Laden.

Entre els vint noms de la llista, hi havia un exministre d'Aràbia Saudita, tres magistrats de la banca i alguns industrials de primer rengle. L'Informe, però, ni ho confirma ni ho desmenteix. Tampoc no diu què en van fer, els saudites, amb la informació, o si les autoritats saudites van arribar a detenir aquesta gent.

Són errors per omissió, però errors molt greus, al capdavant. Encara hi ha altres aspectes menors, però ben coneguts, com ara la història de quants saudites impor-

tants, incloent-hi membres de la família de Bin Laden, van poder enlairar-se dels EUA els dies posteriors a l'11-S.

El 13 de setembre del 2001, un vol xàrter va eixir de Tampa, Florida, fins a Lexington, Kentucky, i el mateix dia va abandonar el país. L'integraven homes de negocis saudites molt importants, i membres de la família reial. El fet és que van rebre un tractament extraordinari, per tal com van volar després de sotmetre's a uns controls mínims de l'FBI, i en uns moments en què l'espai aeri dels Estats Units estava tancat als vols privats.

Tant la Casa Blanca, com l'administració de l'aviació federal, com l'FBI han negat que hi haguera hagut vols el dia 13, i afirmaven que el primer vol fou el dia 14. L'Informe de la Comissió de l'11-S admet, finalment, que el vol es produí el 13, però no entra en aquesta controvèrsia. En comptes d'això, l'Informe diu que el vol va enlairar-se “un cop es va obrir l'espai aeri”, i cita les declaracions literals del pilot, segons el qual no hi hagué “res inusual en aquell vol”.

El que l'Informe no diu és que, aquells dies, l'espai aeri estava obert només per a determinats vols comercials, i no privats. L'únic que fa és atribuir algunes declaracions errònies governamentals dels últims mesos a “malentesos” entre les autoritats federals i locals.

A més, l'Informe no mira d'esbrinar si la qüestió de si l'expatriació de saudites d'alt rang es va discutir el mateix dia que el president Bush i l'ambaixador de l'Aràbia Saudita als EUA, el príncep Bandar bin

Sultan, es van reunir, personalment i sense assessors, per tractar el tema dels vols privats. L'ambaixador ho nega. No sabem si la Comissió va formular la mateixa pregunta al president Bush, perquè l'Informe no ens en diu res.

L'Informe, a més, no fa cap menció al fet que un dels saudites d'aquell vol que va enlairar-se de Kentucky cap a l'Aràbia Saudita era el príncep Ahmed bin Salman Abu Zubaydah, un dels caps d'Al-Qaida detingut el març del 2002 als Estats Units. L'Informe no esmenta aquest príncep, nebot del rei Fahd, durant els interrogatoris. La possible connexió entre un dels operatius d'Al-Qaida i un membre de la família reial no ha estat resolta, malgrat la negativa saudita. No es pot interrogar el príncep Ahmed, perquè va morir el 2002, als quaranta-tres anys, com a conseqüència de les complicacions d'una operació d'estómac, en un hospital de Riyad.

L'Informe de l'11-S no solament no resol si Zubaydah (el qual, per cert, apareixia en el funest Resum Presidencial Diari del 6 d'agost del 2001) deia la veritat, quan esmentava el príncep Ahmed i altres prínceps com a contactes, sinó que ni tan sols esmenta aquest membre de la reialesa en tot l'escrit. L'Informe sí que fa set referències als interrogatoris de Zubaydah, però cap d'ells és del mes de març, quan el van detenir, i quan va fer aquelles acusacions tan esfereïdores i encara no provades cap als membres saudites de la família reial.

No cal dir que cap d'aquestes qüestions no lleva importància a les conclusions centrals sobre què és el que va fallar dins dels Estats Units abans de l'11-S. Potser encara no tenim a l'abast una resposta dels possibles lligams entre Al-Qaida i l'Aràbia Saudita, però la Comissió, si més no, podria haver-ne formulat la pregunta. Aquesta taca del jurat té el perill d'escampar-se i embrutar la resta de la feina ben feta de la Comissió.

Gerald Posner és periodista i autor de 'Why America Slept: the Failure to Prevent 9/11'
© The New York Times – EL TEMPS
Traducció: Maite Insa

GIRALD POSNER